Hinni Papponen
Neuvotteleva virkamies
Ympäristöministeriö

Asiantuntijalausunto U 43/2025 vp CLP-asetuksen muutosehdotuksista (EU 2024/2865 ja Stop-the-Clock-asetus)

Komissio antoi 8.7.2025 säädösehdotuksen (Omnibus VI eli ns. kemikaaliomnibus) koskien kolmen EU-asetuksen muuttamista. Muutettavat asetukset ovat aineiden luokitusta, merkintöjä ja pakkaamista koskeva ns. CLP-asetus, kosmeettisia valmisteita koskeva asetus sekä lannoitevalmisteasetus. Lisäksi komissio antoi ehdotuksen CLP-asetuksen tiettyjen, jo voimassa olevien vaatimusten täytäntöönpanoaikataulujen lykkäämisestä (ns. Stop-the-Clock -asetus). Näistä CLP-asetus kuuluu ympäristöministeriön vastuulle yhdessä sosiaali- ja terveysministeriön kanssa.

Komission ehdottamat muutokset CLP-asetukseen, erityisesti siirtymäaikojen pidentämistä ja teknisten vaatimusten yksinkertaistamista koskevat toimet, ovat perusteltuja ja kannatettavia. Ehdotukset osoittavat komission pyrkimystä säilyttää sääntelyn vaikuttavuus samalla kun hallinnollista taakkaa kevennetään.

Ehdotetut 1–1,5 vuoden lykkäykset antavat yrityksille realistisemman aikataulun toteuttaa merkintä- ja luokitusmuutoksia. Tämä tukee sääntelyn hyväksyttävyyttä ja vähentää riskiä siitä, että tuotteita joudutaan poistamaan markkinoilta ennenaikaisesti. Samalla varmistetaan, että terveys- ja ympäristönsuojelun korkea taso säilyy.

Digitaalisen kontaktin määrittely ja digitaalisten ratkaisujen integrointi CLP-asetukseen edistää sääntelyn nykyaikaistamista. Tämä mahdollistaa tiedon tehokkaamman jakamisen ja tukee EU:n laajempia digitalisaatiotavoitteita. On tärkeää, että turvallisuuden kannalta kriittinen tieto säilyy fyysisessä etiketissä, mutta digitaalinen lisätieto voi merkittävästi parantaa tiedonsaantia ja läpinäkyvyyttä.

Ehdotukset etikettien fonttikokoja, rivivälejä ja taustavärejä koskevien vaatimusten keventämisestä ovat perusteltuja. Luettavuusvaatimus säilyttää olennaisen turvallisuustiedon saavutettavuuden, mutta antaa yrityksille tilaa sovittaa merkinnät käytännön rajoitteisiin. Pienten pakkausten merkintäpoikkeusten selkeyttäminen on erityisen tärkeää, jotta myös näiden tuotteiden käyttäjät saavat riittävän tiedon.

Luokitusmuutosten jälkeisten etikettipäivitysten aikarajan pidentäminen on tarpeen. Kohtuullisen ajan määrittely mahdollistaa joustavamman soveltamisen erityisesti monimutkaisissa toimitusketjuissa, joissa nopea reagointi voi olla käytännössä mahdotonta.

Tietovaatimusten yksinkertaistaminen mainonnassa ja etämyynnissä on kannatettavaa. Ehdotus, jonka mukaan laajimmat vaatimukset kohdistuvat vain kuluttajamarkkinointiin, on perusteltu, sillä ammattikäyttäjillä on käytössään käyttöturvallisuustiedotteet. Tämä lähestymistapa vähentää yritysten hallinnollista taakkaa vaarantamatta tiedonsaantia.

Polttoaineseosten koostumuksen vaihtelun huomioiminen ja merkintävaatimusten keventäminen on järkevää. Tämä parantaa sääntelyn käytännön soveltuvuutta ilman, että turvallisuus vaarantuu.

Komission ehdotukset edustavat lähestymistapaa, jossa sääntelyn vaikuttavuus ja yritysten toimintaedellytykset pyritään sovittamaan yhteen. Ehdotetut muutokset tukevat sääntelyn selkeyttä, toteutettavuutta ja digitalisaatiota, ja ne ovat linjassa EU:n kestävän kehityksen ja sisämarkkinoiden toimivuuden tavoitteiden kanssa. Ehdotuksia voidaan pitää sekä teknisesti että sääntelypoliittisesti perusteltuina ja suositeltavina samalla säilyttäen terveyden ja ympäristön suojelun korkea taso.